

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA PROGRAMOWE NA OCENĘ Z RELIGII W KLASIE II GIMNAZJUM

**według podręcznika „Błogosławieni, którzy ufają Jezusowi”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13**

Semestr I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Przyjęcie Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • określa własne rozumienie szczęścia • podaje przykłady przeżywania przez ludzi cierpienia i szczęścia • podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędziego, lecz jako Ten, kto kocha • wie, że wiara jest darem od Boga, niezasłużonym przez człowieka, • zna prawdę, że Jezus wysłuchuje naszych prośb ze względu na naszą wiarę 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że miłość Boga jest skierowana indywidualnie do każdego człowieka • wskazuje, w jaki sposób powierza siebie Maryi w indywidualnej modlitwie • określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia • podaje, jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi • określa, w jaki sposób powierza swoje grzechy Jezusowi • wymienia działania człowieka, które pomogą mu otworzyć drzwi nieba (osiągnąć zbawienie) • wymienia owoce zaufania Jezusowi 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst hymnu <i>Magnificat</i> • uzasadnia, że przyjęcie Bożej miłości otwiera drogę do szczęścia • włącza w swoją modlitwę „Pod Twoją obronę” • interpretuje teksty biblijne o zaparciu się Piotra i zdradzie Judasza (Mt 26,69-75; Mt 27,3-5) • uzasadnia, dlaczego człowiek jest naprawdę szczęśliwy, gdy jest bez grzechu • charakteryzuje ludzkie szczęście w perspektywie wieczności • interpretuje biblijną perykopę o robotnikach w winnicy (Mt 20,1-15), • uzasadnia, że osiągnięcie nieba realizuje się przez modlitwę i podejmowanie codziennych obowiązków • interpretuje tekst o uzdrowieniu sługi setnika (Mt 8,5-13) • charakteryzuje postać setnika jako poganina • wyjaśnia znaczenie modlitwy liturgicznej „Panie nie jestem godzien...” 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Maryja jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji • uzasadnia, że jest otwarty na sygnały znaki Bożej miłości w swoim życiu • uzasadnia, że przyznanie się do winy i żal prowadzi do oczyszczenia, a ich brak do nieszczęścia (na przykładzie Piotra i Judasza) • uzasadnia, że Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka, ale wspólnie z innymi, • wskazuje, jak troszczy się o rozwój wiary, by jego miejsce w niebie nie pozostało puste • uzasadnia, że prośba skierowana do Jezusa musi być połączona z głęboką wiarą i pokorą • podaje przykłady, gdy z wiarą prosi Boga o pomoc w codziennych sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • daje świadectwo szczęścia płynącego z życia bez grzechu
II. Miłość	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie • wymienia osoby, które mogą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej i w dorosłym życiu oraz w wieczności • wyjaśnia, dlaczego krytycznie ocenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje program pomocy konkretnej

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie • podaje przykłady autorytetów osób dorosłych • wylicza przyczyny konfliktów z rodzicami • wymienia grupy ludzi wykluczonych społecznie • podaje najczęstsze przyczyny wykluczeń • podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca • definiuje pojęcie „eutanazja” • wymienia powody, dla których ludzie chcą poddać się eutanazji • określa, co to jest sakrament namaszczenia chorych 	<p>mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18) • definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego • wymienia zasady pomagające w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi • podaje przykłady okazywania przez siebie szacunku do ludzi potrzebujących pomocy • wylicza sposoby ratowania dzieci nienarodzonych • wymienia skutki aborcji w życiu kobiety i mężczyzny • wylicza sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej • wymienia skutki sakramentu namaszczenia chorych • wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy) • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi • uzasadnia, dlaczego warto korzystać z doświadczenia dorosłych • omawia, czego dotyczą wybory życiowe młodego człowieka • omawia, jak podejmować właściwe decyzje • charakteryzuje potrzeby człowieka, który przestał sobie radzić w życiu • uzasadnia chrześcijańską powinność zajęcia się ludźmi wykluczonymi • wyjaśnia, czym jest dar życia • wyjaśnia, dlaczego najczęstszą przyczyną aborcji jest poczucie osamotnienia matki dziecka • dokonuje moralnej oceny aborcji • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę obrony życia od poczęcia • dokonuje moralnej oceny eutanazji • wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich i samotności • wyjaśnia, co to jest hospicjum • podaje przykłady poświęcenia przez siebie czasu osobom starszym i chorym • wyjaśnia, dlaczego sakrament namaszczenia chorych jest sakramentem uzdrowienia • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia 	<p>styl życia proponowany przez media</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia • podaje przykłady, że świadomie buduje właściwe relacje z ludźmi, wśród których żyje • wyjaśnia znaczenie samodzielności w życiu osoby dojrzewającej • wskazuje, jak szuka sposobów komunikacji, dającej wzajemne zrozumienie • wskazuje sytuacje, gdy otacza ludzi potrzebujących swoją modlitwą, starając się rozpoznać ich potrzeby i nieść skuteczną pomoc • wyjaśnia, na czym polega tzw. duchowa adopcja • omawia cele funkcjonowania hospicjum • wskazuje, w jaki sposób wyraża postawę poszanowania człowieka i jego godności do chwili naturalnej śmierci • uzasadnia, że osoby chore potrzebują pomocy w sferze duchowej • uzasadnia swą gotowość pomocy osobie cierpiącej przez rozmowę i zachętę do przyjęcia sakramentu namaszczenia chorych 	<p>grupie ludzi lub konkretnemu człowiekowi</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego podejmuje postanowienie modlitwy w intencji dzieci nienarodzonych
III. Syn Boży	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy charakteryzujące wiarę • wskazuje teksty biblijne i patrystyczne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa • wymienia poza- 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę • podaje najważniejsze fakty z życia i działalności Jezusa w porządku chronologicznym • w skrótovej formie przedstawia treść każdego z pozachrześcijańskich dokumen- 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje cechy wiary odpowiednim tekstom biblijnym lub z tych tekstów samodzielnie odczytuje cechy i określenia wiary • interpretuje teksty biblijne mówiące o historycznym pochodzeniu Jezusa • samodzielnie sięga do ksiąg Nowego Testamentu jako źródła wiedzy na temat Jezusa i daje o tym świadectwo wobec klasy • w oparciu o dokumenty pozachrześcijańskie 	<ul style="list-style-type: none"> • z zaangażowaniem podejmuje refleksję nad wskazanymi tekstami biblijnymi • jest odpowiedzialny za rozwój swojej wiary • omawia kontekst historyczny przyjęcia na świat Jezusa • podaje przykłady sytuacji, gdy chętnie dzieli się wiedzą o Jezusie z in- 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia ekspicyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca

	<p>chrześcijańskie dokumenty świadczące o Jezusie Chrystusie</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia proces powstawania Ewangelii • definiuje pojęcie „cud” • wymienia sfery życia ludzi, w których Jezus dokonywał cudów • wymienia okresy roku liturgicznego • wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego • wskazuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa • wymienia rzeczy ostateczne człowieka • wymienia główne części Mszy Świętej • podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne • podaje warunki przystąpienia do Komunii Świętej 	<p>tów świadczących o Jezusie Chrystusie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje główną myśl teologiczną czterech ewangelistów • wskazuje teksty biblijne opisujące wybrane cuda Jezusa: przemianę wody w wino (J 2,1-11), rozmnożenie chleba (Mk 6,34-44), uzdrowienie epileptyka (Mt 17,14-18), uzdrowienie opętanego (Mk 1,23-27) • wymienia święta upamiętniające wydarzenia z życia Jezusa • wskazuje święta Pańskie na schemacie roku liturgicznego • wymienia tradycje i symbole adwentowe • podaje przykłady pieśni adwentowych • wskazuje teksty biblijne i pozabiblijne mówiące o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu • podaje czas (liczbę dni) ukazywania się Zmartwychwstałego apostołom • wskazuje teksty biblijne o powtórny przyjsciu Chrystusa (Mt 25,31-46; Łk 21,25-28.34-36) • podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi • podaje przykłady ludzi, dla 	<p>uzasadnia, że Jezus istniał naprawdę</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia gotowość obrony swojej wiary w Jezusa Chrystusa • wyjaśnia podobieństwa i różnice w czterech Ewangeliach w świetle ich teologii • wykazuje dążność poznawczą przejawiającą się w czytaniu czterech Ewangelii w celu bliższego poznania Jezusa • wyjaśnia, dlaczego cuda Jezusa są potwierdzeniem Jego Synostwa Bożego • interpretuje perykopy biblijne opisujące wybrane cuda • wyjaśnia związek działalności Jezusa z Jego modlitwą • wyjaśnia, co to jest kalendarz liturgiczny • stara się świadomie przeżywać rok liturgiczny, zaznaczając w kalendarzu aktualne tygodnie • wyjaśnia sens i znaczenie tradycji i symboli adwentowych • interpretuje teksty biblijne zapowiadające przyście Zbawiciela • charakteryzuje znaczenie spotkań z Chrystusem Zmartwychwstałym w umocnieniu wiary Jego uczniów • interpretuje teksty biblijne mówiące o wniebowstąpieniu Jezusa • charakteryzuje sposoby obecności Chrystusa wśród nas • interpretuje tekst biblijny o końcu świata (Łk 21,25-28.34-36), wyjaśnia, dlaczego moment ten dla jednych będzie przyczyną lęku, a dla innych radości) • wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa • podaje przykłady podejmowanych przez siebie codziennych decyzji w perspektywie wieczności • formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • świadomie i z przekonaniem włącza się w przygotowanie Mszy Świętej 	<p>nymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, w jaki sposób poszukuje rzetelnego wyjaśnienia wątpliwości co do podstaw swojej wiary • prezentuje owoc refleksji nad własnym życiem w świetle prawd przekazanych przez ewangelistów • uzasadnia, że cuda Jezusa są ogłoszeniem królestwa Bożego • wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów tam, gdzie jest wiara, i jednocześnie przez cuda umacnia wiarę • daje świadectwo o tym, że z wiarą prosi Jezusa o pomoc w najtrudniejszych sytuacjach życiowych • uzasadnia chrześcijański sens i wartość świętowania na przestrzeni roku liturgicznego • wskazuje, w jaki sposób włącza się w rodzinne i parafialne przygotowania do świąt Bożego Narodzenia • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem • uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa” • układa swój plan dnia (tygodnia), uwzględniając nieustanną, bliską obecność Chrystusa • uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia • charakteryzuje wpływ Eucharystii na życie ludzi, którzy z wielką wiarą w niej uczestniczą • wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej • wyjaśnia treść czterech aklamacji • charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej za- 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia wartość życia „w obecności Chrystusa”
--	---	--	---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie Marii Alacoque • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa 	<p>których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej • wskazuje teksty biblijne dotyczące Eucharystii • wymienia i omawia formy kultu Najświętszego Serca Jezusowego 	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci słowa konsekracji • odpowiada na wezwania kapłana • na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia motywy ustanowienia przez Jezusa sakramentu Eucharystii • uzasadnia potrzebę częstej Komunii Świętej • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Bożemu Sercu Jezusa • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია) 	<p>żyłości z Panem Jezusem</p>	
VII. Wydarczenia zbawcze (tematy 56-58)	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie • podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa • określa postawy ludzi wobec Jezusa analizując tekst biblijny Mt 2,1-12 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia imiona świętych, którzy osiągnęli swoją świętość przez dobre życie (np. św. Józef) • wskazuje, że od narodzin Jezusa liczy się lata naszej ery mówi z pamięci tekst kolędy „Bóg się rodzi” • wskazuje przyczyny lęku przed Jezusem Heroda i współczesnych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst biblijny Mt 5,3-12 • charakteryzuje drogę do świętości wybranego świętego • wskazuje, w jaki sposób troszczyć się o swoją świętość w codziennym życiu • wykazuje, że narodzenie Jezusa zmieniło bieg świata (nowy kalendarz, nowa kultura, nowa religia) • omawia przesłania wybranych kolęd („Bóg się rodzi”) • śpiewa kolędy z rodziną i klasą oddając cześć narodzonemu Jezusowi • charakteryzuje podobieństwa w postawach pomiędzy współczesnymi ludźmi, Herodem a Mędrcami w poszukiwaniu Mesjasza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie oraz męczeństwo czyli żyjąc duchem Ośmiu Błogosławieństw • dokonuje porównania treści kolęd z przesłaniem tekstów biblijnych o narodzeniu Jezusa • wskazuje, w jaki sposób przygotować się do przyjęcia Chrystusa we własnym sercu • wskazuje, jak służy pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa • uzasadnia, dlaczego modli się za tych, którzy Jezusa odrzucają 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, jak służyć pomocą tym, którzy chcą być blisko Jezusa • uzasadnia, dlaczego modli się za tych, którzy Jezusa odrzucają

Semestr II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Parafia, wspólnota, ruch	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie parafii i podaje, kto do niej przynależy • podaje definicję sanktuarium, diecezji, semina- 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje kapłanów pracujących w miejscowej parafii oraz podaje ich imiona i nazwiska • wymienia dobra materialne i duchowe, z których korzysta w parafii (ofiarowane przez 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada historię swojego kościoła parafialnego. • wskazuje, w jaki sposób wyraża więź ze swoją parafią • wyjaśnia rolę sanktuariów w życiu społecznym i narodowym • charakteryzuje działalność wybranych grup 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego należy modlić się za żyjących i zmarłych ofiarników na rzecz parafii • uzasadnia decyzję udziału w pielgrzymce do wybranego sanktuarium 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje, jakie działania podejmuje na rzecz parafii, inspirując

	<ul style="list-style-type: none"> rium, • podaje nazwę swojej diecezji oraz imię i nazwisko jej biskupa • definiuje pojęcia: świecki i konsekrowany • wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele ludzie świeccy • definiuje pojęcie liturgii Kościoła, • podaje, że liturgia słowa jest częścią Mszy Świętej, może też być odrębną celebracją • omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz • wyjaśnia pojęcie wspólnoty • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> wiernych w historii) • wskazuje, gdzie jest katedra i seminarium duchowne • wymienia najważniejsze sanktuaria swojej diecezji • omawia najważniejsze wydarzenia z historii swojej diecezji • wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie parafii • wymienia różne formy życia poświęconego Bogu • przedstawia cechy charakterystyczne dla świętych • wskazuje, że celem posługi kapłana, jak i apostołstwa świeckich jest zbawienie własne i pomoc w zbawieniu innych ludzi • wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii • wymienia różne formy liturgii Kościoła • wymienia i omawia cykle czytań mszalnych (dwuletni cykl na dni powszednie i trzyletni na niedziele) • podaje przykłady wspólnotowej lektury Pisma Świętego • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej (z zakresu architektury, malarstwa, rzeźby, muzyki) 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę i wartość przynależności do różnorodnych grup o charakterze religijnym • interpretuje słowa Chrystusa i Kościoła wzywające do życia konsekrowanego • wyraża zainteresowanie formą życia poświęconego Bogu • uzasadnia potrzebę apostołstwa świeckich • charakteryzuje wzajemne relacje członków Kościoła • podaje przykłady swojej troski o zbawienie własne i innych • charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii • uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego • uzasadnia wyrażanie pragnienia spotkania się z Chrystusem przez świadome i czynne uczestnictwo w liturgii Kościoła • formułuje argumenty za uczestnictwem w liturgii • uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga • wyjaśnia znaczenie kreślonych na czole, ustach i sercu krzyżyków przed czytaniem Ewangelii • potrafi posługiwać się lekcjonarzem • charakteryzuje Kościół jako wspólnotę wspólnot • omawia schemat biblijnego spotkania w ramach wybranej wspólnoty • wyjaśnia związek życia chrześcijanina z rozważanym we wspólnocie lub indywidualnie słowem Bożym • podejmuje samodzielne próby rozmowy ze słowem Bożym i dzieli się z klasą swym doświadczeniem • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni • wskazuje, w jaki sposób kształtuje w sobie wrażliwość na piękno 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli się przeżyciami związanymi z pobytem w sanktuarium • dokonuje wyboru grupy, w której czułby się dobrze i mógłby się rozwijać emocjonalnie i duchowo • uzasadnia, dlaczego należy modlić się za różne stany w Kościele • referuje, w jaki sposób poszukuje własnej drogi życiowej • określa swoje miejsce w Kościele • wskazuje, w jaki sposób angażuje się w życie Kościoła • angażuje się w przygotowanie liturgii Mszy Świętej • uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem • uzasadnia pragnienie podtrzymywania i ciągłego odnawiania więzi z Chrystusem poprzez życie sakramentalne • uzasadnia, dlaczego należy z szacunkiem i uwagą słuchać słowa Bożego • wskazuje, w jaki sposób zachęca rodziców i rodzeństwo do rodzinnej lektury Pisma Świętego • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki • uzasadnia swój szacunek wobec dzieł sztuki sakralnej 	<ul style="list-style-type: none"> do nich swoich kolegów • wskazuje, w jaki sposób angażuje się w działalność wybranej grupy • referuje wobec klasy swe uczestnictwo w spotkaniach grupy rozważającej słowo Boże
V. Europa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską • wymienia naj- 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie inkulturacji • na podstawie wypowiedzi Jana Pawła II podaje przykłady współczesnych „areopagów” • podaje w zarysie kolejność 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej • wyraża szacunek dla ludzi o innych poglądach • wskazuje, w jaki sposób szuka wyjaśnienia napotkanych trudności w celu pogłębienia własnej wiary • charakteryzuje działalność ewangelizacyjną pierw- 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach • podaje przykłady sytuacji, gdy w różnych środowiskach odważnie przyznaje się do Chrystusa i Ko- 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, w jaki sposób włącza się w działania eku-

	<p>wcześniejszych misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: monastyry, reguła zakonna, benedyktyni definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew podaje, kim był Grzegorz VII i czego dotyczyły wydane przez niego dekrety reformatorskie wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta określa, na czym polega świętość Kościoła definiuje pojęcia: inkwizycja i herezja wymienia przyczyny reformacji i reformy katolickiej 	<p>chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji podaje znaczenie sentencji „ora et labora” wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni wymienia patriarchaty Kościoła wschodniego wymienia owoce reformy gregoriańskiej definiuje pojęcia: inwestytura, symonia, ekskomunika prezentuje dziedziny wiedzy studiowane w średniowieczu prezentuje dorobek św. Tomasza z Akwinu podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie wymienia zakonne żebractwa i ich założycieli wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa wymienia przyczyny powstania inkwizycji prezentuje stanowisko współczesnego Kościoła wobec inkwizycji wyraża postawę akceptacji i tolerancji wobec drugiego człowieka podaje datę Soboru Tryden- 	<p>skich misjonarzy</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka omawia zakonne życie benedyktynów wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury referuje, w jaki sposób walczy z bezczynnością i lenistwem ocenia przyczyny i skutki schizmy wschodniej wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym układa modlitwę w intencji zjednoczenia wszystkich chrześcijan wyraża szacunek względem braci prawosławnych krytycznie ocenia stosunki państwo – Kościół przed reformą gregoriańską charakteryzuje główne założenia reformy charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój ludzkiej wiedzy wskazuje, gdzie szuka kompetentnej pomocy w rozwiązywaniu wątpliwości w wierze uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa opisuje habit franciszkański uzasadnia, dlaczego chętnie dzieli się z ubogimi potrafi ocenić zło płynące z inkwizycji charakteryzuje metody walki z herezykami stosowane przez inkwizycję uzasadnia swą postawę mężnego wyznawania wiary w Chrystusa oraz miłości względem drugiego człowieka charakteryzuje problemy Kościoła zachodniego i jego wewnętrzne próby odnowy wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele Zachodnim charakteryzuje ruch ekumeniczny wyraża postawę tolerancji religijnej i szacunku wobec przedstawicieli innych wyznań 	<p>ścioła</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy omawia wpływ św. Benedykta i benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej omawia znaczenie modlitwy i pracy w swej trosce o własny rozwój duchowy charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego wyjaśnia znaczenie reformy Grzegorza VII dla Kościoła w Europie zachodniej i w Polsce uzasadnia swą gotowość respektowania obowiązków i praw Polaka katolika zawartych w Konstytucji RP omawia, w jaki sposób angażuje się w pogłębianie wiedzy i wiary ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego poprawnie interpretuje fragmenty z Biblii i listu Jana Pawła II „Tertio millennio adveniente” uzasadnia, dlaczego przebacza i prosi o przebaczenie omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji omawia podobieństwa i różnice katolicyzmu, luteranizmu i kalwinizmu uzasadnia, dlaczego modli się o jedność chrześcijan 	<p>meniczne Kościoła</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego krytycznie odnosi się do wypowiedzi odrzucających chrześcijańskie wartości (oparte na dekalogu i Ewangelii) referuje swe uczestnictwo w kwestiach na cele charytatywne
--	---	---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia głównych reprezentantów epoki reformacji definiuje pojęcia: deizm, masoneria, racjonalizm, moderнизм 	<p>kiego i wymienia główne postanowienia</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo wymienia autentyczne osiągnięcia epoki oświecenia wymienia zagrożenia wiary zawarte w filozofii oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża więź ze swoim Kościołem oraz docenia osiągnięcia i wartości Kościołów reformacji uzasadnia nielogiczność poglądów przeciwstawiających wiarę rozumowi opisuje przebieg prześladowań Kościoła w okresie rewolucji francuskiej uzasadnia, że wiara i rozum wzajemnie się uzupełniają i nie może być między nimi sprzeczności uzasadnia swe przekonanie, że rozum potrzebuje wiary dla lepszego poznania rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje intelektualne postawy oświecenia wskazuje wartości i zagrożenia kryjące się w myśli oświeceniowej uzasadnia, dlaczego deizm i ideologia masońska nie da się pogodzić z nauką Kościoła katolickiego uzasadnia swą krytyczną postawę wobec ideologii niezgodnych z wiarą katolicką 	
VI. Mój rozwój	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: pokora, pycha wymienia prośby zawarte w Modlitwie Pańskiej określa, czym jest modlitwa, definiuje pojęcia: wychowanie, samowychowanie podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rówieśników na życie wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru określa, czym są obiektywne normy moralne oraz na czym polega relatywizm moralny wymienia ważniejsze fakty z 	<ul style="list-style-type: none"> podaje biblijne przykłady pokory i pychy podaje przykłady ludzi, którzy swoje życie opierali na modlitwie określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi w zależności od wieku (1 Kor 13,11) wskazuje zmiany zachodzące we własnym postrzeganiu Boga i ludzi podaje, za co najczęściej jest chwalony a za co krytykowany poddaje refleksji różnice, jakie dostrzega między własnym wyobrażeniem siebie a tym, jak postrzegają go inni definiuje pojęcie prawo naturalne podaje przykłady praw, które obowiązują każdego i w każdym czasie, oraz takich, które ludzie mogą ustanawiać i modyfikować wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką omawia przejawy mądrości Salomona 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty biblijne mówiące o pokorze i pyrze (Łk 18,10-14; J 13,5.16; Rz 12,16) wyjaśnia znaczenie tych postaw w rozwoju relacji do samego siebie, Boga i ludzi interpretuje treść Modlitwy Pańskiej jako program drogi chrześcijanina uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy charakteryzuje znaczenie modlitwy w życiu wybranych świętych (bł. Teresa z Kalkuty, św. O. Pio, Marta Robin) uzasadnia, dlaczego warto dobrze się modlić uzasadnia wartość codziennej modlitwy w pogłębianiu swej osobistej relacji z Bogiem wyjaśnia, czemu służy wychowanie, do czego zmierzają, kto uczestniczy w tym procesie, kto nim kieruje i od czego zależy efekt wychowawczy uzasadnia, że wraz z dorastaniem powinna dokonywać się zmiana relacji z ludźmi charakteryzuje zasady wypowiedziania opinii o ludziach i przyjmowania wypowiedzi na swój temat z godnością i spokojem przyjmuje opinie innych na swój temat uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów podaje przykłady dokonywanych przez siebie mą- 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i charakteryzuje sposoby kształtowania postawy pokory i wyzwalania się z pychy formułuje własną modlitwę, wzorując się na Modlitwie Pańskiej uzasadnia związek swej codziennej systematycznej modlitwy z postawą zaufania Bogu omawia trudności napotykanne przy modlitwie i wskazuje sposoby ich pokonywania uzasadnia, co w procesie samowychowania prowadzi nas do Chrystusa, a co nas od Niego oddala podaje przykłady konkretnych wymagań, jakie stawia sobie w aspekcie samowychowania uzasadnia, że nastolatek powinien budować nową wizję obrazu Boga i relacji z Nim uzasadnia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych wskazuje, w jaki sposób dąży do lepszego poznania siebie charakteryzuje zgubne skutki odrzucenia obiektywnych norm moralnych rozpoznaje i właściwie ocenia spo- 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady sytuacji, gdy wyraża sprzeciw wobec lansowania relatywizmu moralnego omawia, w jaki sposób poszukuje dojrzałych form spotykania się z Bogiem i innymi

	<p>życia Salomona</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje mądrość i wymienia jej przejawy • wymienia swoje najważniejsze obowiązki • wymienia swoje najważniejsze zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady ludzi (uczniów, sportowców, naukowców...), którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy • określa, kim chce zostać i co robić w dorosłym życiu 	<p>drych, zgodnych z wolą Bożą wyborów</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady właściwie podjętych przez siebie decyzji i ich owoce, za które dziękuje Bogu • podaje przykłady prac, zajęć, które podejmuje z chęcią, oraz takich, do których czuje się przymuszany • interpretuje przypowieść o talentach • podaje przykłady wykorzystywania swoich umiejętności dla dobra własnego i innych • charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi życiowej, określając cele dalsze i bliższe • opracowuje plan rozwoju ujawnionych zainteresowań i osiągnięcia życiowych celów 	<p>tykane w mediach wypowiedzi promujące relatywizm moralny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przejawy swej odpowiedzialności za rozwój darów, które otrzymał od Boga • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno jednostek wybitnych, jak i przeciętnych uzdolnień • relacjonuje realizację swojego projektu • wskazuje sytuacje, gdy prosi Boga o pomoc w realizacji życiowych planów 	
<p>VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa • wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu Mk 16,1-14 • określa, na czym polega dzieło nowej ewangelizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa (Mt 27,27-44) • wymienia osoby, które spotkały Chrystusa zmartwychwstałego • wskazuje przyczyny odchodzenia od Chrystusa współczesnego człowieka • podaje przykłady, jak może ewangelizować w swojej parafii 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tekst biblijny o drodze krzyżowej i śmierci Jezusa • relacjonuje swój udział rekolekcjach wielkopostnych • interpretuje tekst Sekwencji wielkanocnej • wyjaśnia symbolikę Grobu Pańskiego • uzasadnia, dlaczego uczestniczy we Mszy Świętej w uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego • uzasadnia, że przyjmując sakramenty we wspólnocie parafialnej stajemy się odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła • wyjaśnia, że w parafii każdy powinien odnaleźć własne miejsce i zadanie do spełnienia • podaje przykłady sytuacji, gdy ewangelizuje przez dawanie świadectwa w swoim środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu Gorzkich żali i rozważań nabożeństwa drogi krzyżowej opisuje cierpienia Jezusa dla naszego zbawienia • opisuje zmartwychwstanie Chrystusa jako wypełnienie Bożej tajemnicy zbawienia, która uobecnia się w tajemnicy przemiany chleba w Ciało i wina w Krew • uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę udziału w czuwaniu w wigilię uroczystości Zesłania Ducha Świętego • uzasadnia, że dzieło nowej ewangelizacji dokonuje się wtedy, gdy człowiek poddaje się działaniu Ducha Świętego